

Ρίγα, 7 Μαΐου 2003

Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ Κ. ΣΗΜΙΤΗ ΣΤΗ ΛΕΤΟΝΙΑ

Ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Πρωθυπουργός της Ελλάδας Κώστας Σημίτης, συνεχίζοντας τις επισκέψεις του στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο «του γύρου των πρωτεουσών» των 24 χωρών, συναντήθηκε σήμερα, εδώ στη Ρίγα, την πρωτεύουσα της Λετονίας, με τον πρωθυπουργό της χώρας αυτής Einars Repse.

Μετά τις συνομιλίες τους, που διήρκεσαν πέραν της μιας ώρας, ενημέρωσαν τους δημοσιογράφους και στην εισαγωγική παρέμβασή τους τόνισαν τα εξής:

(Ανεπίσημη μετάφραση από την αγγλική)

EINARS REPSE: Ο Κώστας Σημίτης, ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, δεν αντιπροσωπεύει μόνο τη δική του χώρα, αλλά αντιπροσωπεύει ως Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι, όμως, ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, η οποία είναι ένα σύμβολο της Δημοκρατίας.

Στο πλαίσιο της εναλλασσόμενης Προεδρίας της Ε.Ε., κάθε χώρα έχει το δικαίωμα να ασκήσει την Προεδρία της Ένωσης. Και αυτό, αποτελεί σύμβολο της Δημοκρατίας για την Ευρώπη. Ο κ. Σημίτης αντιπροσωπεύει και όλες τις υπό ένταξη χώρες.

Ένα άλλο πολύ σημαντικό γεγονός, κατά τη διάρκεια της ελληνικής Προεδρίας, ήταν η υπογραφή στην Αθήνα, στις 16 Απριλίου, της πράξης προσχώρησης των δέκα νέων μελών της Ε.Ε., με την οποία ανοίξαμε ένα νέο κεφάλαιο στην ευρωπαϊκή πολιτική και το μέλλον της Ευρώπης.

Η επίσκεψη του κ. Κωνσταντίνου Σημίτη στη χώρα μας συμπίπτει με τις εκδηλώσεις που έχουμε εδώ, στο πλαίσιο της «ευρωπαϊκής εβδομάδας» και είναι και συμβολική, ενόψει του δημοψηφίσματος που θα γίνει στη Λετονία, το Σεπτέμβριο, για την ένταξη της χώρας μας στην Ε.Ε.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ. Αρχικώς, θα ήθελα να συγχαρώ το λαό της Λετονίας και την πολιτική ηγεσία της για την επιτυχή έκβαση των προσπαθειών σας να καταστείτε μέλος της Ε.Ε. Γνωρίζω ότι δεν ήταν εύκολο να γίνει αυτό και η απόδειξη ότι δεν ήταν εύκολο αποδεικνύεται από το γεγονός ότι είναι ακόμη υποψήφιος για ένταξη άλλες χώρες, οι οποίες δεν

πληρούν τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, κριτήρια τα οποία η Ε.Ε. ζητεί από κάθε χώρα που θέλει να ενταχθεί στην Ένωση.

Η παρουσία μου εδώ οφείλεται στο γεγονός ότι τον Ιούνιο (19-20) θα έχουμε στη Θεσσαλονίκη το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το κύριο θέμα αυτής της Συνόδου θα είναι το μελλοντικό Σύνταγμα της Ευρώπης.

Συμφωνήσαμε με τον Πρόεδρο της Συντακτικής Συνέλευσης, τον κ. Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εστέν, ότι θα μας παρουσιάσει τον Ιούνιο τα αποτελέσματα των εργασιών της Συντακτικής Συνέλευσης και το Σχέδιο του νέου Συντάγματος. Στη Θεσσαλονίκη θα συζητήσουμε για το νέο Σύνταγμα, αλλά σκοπός της συζήτησης αυτής είναι μόνο η ενημέρωσή μας.

Το κύριο θέμα στη Σύνοδο της Θεσσαλονίκης είναι η διαδικασία που θα ακολουθήσουμε για να έχουμε την τελική απόφαση για το θέμα αυτό. Δηλαδή, το κύριο θέμα είναι να αποφασίσουμε πότε θα αρχίσει, πότε θα τελειώσει και ποια θα είναι η διαδικασία για τη Διακυβερνητική Διάσκεψη.

Θα συζητήσουμε, επίσης, για τη λαθρομετανάστευση, την κατάσταση στα Δυτικά Βαλκάνια, στο Ιράκ και τη Μ. Ανατολή, καθώς και για την κοινή πολιτική άμυνας και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΑΑ) και την απόφαση που θα λάβει η Ε.Ε. και η οποία θα δοθεί στην Προεδρία για τη συνάντηση με τον Πρόεδρο Μπους στις ΗΠΑ, στο τέλος Ιουνίου.

Με τον Πρωθυπουργό κ. Repse είχα μια πολύ φιλική και ειλικρινή συζήτηση για τις θέσεις της κυβέρνησής του, όσον αφορά αυτά τα θέματα. Θα επισκεφθώ όλες τις χώρες, ώστε να είμαι έτοιμος να παρουσιάσω τα αποτελέσματα των συζητήσεων αυτών και τις θέσεις των χωρών στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ποια εναλλακτική λύση προτείνετε για την εναλλασσόμενη Προεδρία, εάν αλλάξει το σημερινό καθεστώς, επειδή υπάρχουν διαφωνίες για το θέμα αυτό μεταξύ των μικρών και των μεγάλων χωρών;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Όπως εξήγησα στον κ. Repse, η σημερινή αρχή της εναλλασσόμενης Προεδρίας, κάθε έξι μήνες, είναι μια αρχή που προσφέρει μεν στις μικρές χώρες τη δυνατότητα να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, αλλά από την άλλη μεριά έχει πολλά μειονεκτήματα.

Το κύριο μειονέκτημα είναι ότι μερικές φορές δεν υπάρχει συνέχεια στην πολιτική και στην εφαρμογή της πολιτικής που έχει αποφασιστεί. Μια χώρα, για παράδειγμα, όπως η Φιλανδία, μπορεί να έχει μια άποψη για το θέμα της μεταναστευτικής πολιτικής. Στο Συμβούλιο του Τάμπερε λάβαμε αποφάσεις τις οποίες, όμως, δεν πραγματοποίησε η επόμενη Προεδρία, γιατί αυτή ενδιαφέρθηκε για άλλα θέματα. Υπάρχουν, επίσης, μερικές παρεξηγήσεις, όσον αφορά τις δυνατότητες της Προεδρίας, με αποτέλεσμα η Προεδρία να μην μπορεί να φέρει θέματα για συζήτηση στην Ένωση. Η συζήτηση πραγματοποιείται μόνον, εάν το θέμα έχει προετοιμαστεί από προηγούμενες Προεδρίες.

Αυτό σημαίνει ότι μια Προεδρία μπορεί να εισαγάγει ένα θέμα, αλλά δεν είναι σίγουρο ότι θα υπάρξει σε έξι μήνες αποτέλεσμα. Γι' αυτό θα ήταν

καλύτερα η Προεδρία να διαρκεί περισσότερο χρόνο, ώστε να δίνει αποτελέσματα.

Αυτά που είπα δεν σημαίνουν ότι δεν πρέπει να υπάρχει εναλλασσόμενη Προεδρία. Πρέπει να σκεφθούμε πώς μπορούμε να πετύχουμε και εναλλασσόμενη και αποτελεσματική Προεδρία.

Πολλές χώρες έχουν από κοινού προτείνει διαφορετικών τύπων ομαδική Προεδρία. Εχω δει και συμφωνώ ότι η Προεδρία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για τις μικρές χώρες.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Πιστεύετε ότι θα αλλάξουν οι σχέσεις της Ε.Ε. με τις ΗΠΑ μετά τη διεύρυνση;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Ομως, πάντοτε υπήρχαν διαφορές, τις οποίες θα πρέπει να ξεπεράσουμε. Γι' αυτό θα έχουμε συνομιλίες με την ηγεσία των ΗΠΑ, στα τέλη Ιουνίου. Πρέπει να κάνουμε διάκριση μεταξύ μιας σειράς προβλημάτων στις σημερινές σχέσεις μας, όπως για παράδειγμα σε θέματα εμπορίου. Εάν οι ΗΠΑ ή η Ευρώπη πωλούν φθηνότερα απ' ό,τι έπρεπε, εάν δηλαδή πωλούν κάτω του κόστους, πρέπει να δούμε και σε αυτήν την περίπτωση τι θα συμβεί.

Είναι και το θέμα της ανταλλαγής πληροφοριών, εάν δηλαδή οι ευρωπαϊκές χώρες θα δίνουν στις ΗΠΑ πληροφορίες για τους πολίτες τους με έναν τρόπο, ο οποίος δεν γίνεται αποδεκτός από τα κράτη-μέλη.

Υπάρχουν και άλλα σημαντικά και σοβαρά θέματα, τα οποία διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στη διαμόρφωση των σχέσεων. Τέτοιο θέμα είναι η αντίληψη των δύο μερών για το ρόλο που διαδραματίζει το άλλο μέρος. Οι ευρωπαϊκές χώρες πρέπει να αποφασίσουν πώς θα βλέπουν τις ΗΠΑ και ποια προτεραιότητα θα δώσουν στις σχέσεις αυτές. Πρώτη προτεραιότητά μας είναι η διαμόρφωση κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας, με σκοπό να καταστήσουν ισχυρή και αυτόνομη την Ευρώπη, η οποία θα έχει καλές σχέσεις με τις ΗΠΑ.

Αυτά αφορούν, επίσης, το ρόλο του ΝΑΤΟ. Κάποιες χώρες νομίζουν ότι οι κυριότερες προσπάθειες στο χώρο της πολιτικής άμυνας και ασφάλειας πρέπει να καταβληθούν από τους Ευρωπαίους, μέσα στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ. Άλλες χώρες θεωρούν απαραίτητη την ύπαρξη, διατήρηση και ενίσχυση του ΝΑΤΟ, αλλά ταυτόχρονα θεωρούν ότι η Ευρώπη πρέπει να εφαρμόσει τη δική της αμυντική πολιτική.

Και αυτά τα θέματα θα συζητηθούν στη Θεσσαλονίκη, αλλά όχι μόνο εκεί, γιατί είναι δύσκολα και χρειάζονται περισσότερες συζητήσεις.

Ε. REPSE: Θέλω να τονίσω ότι οι σχέσεις μας με τις ΗΠΑ ήταν και θα συνεχίσουν να είναι φιλικές και μετά την ένταξή μας στην Ε.Ε.. Η ένταξη δεν θα αλλάξει τις σχέσεις μας με τις ΗΠΑ. Εάν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. κοινή πολιτική άμυνας και ασφάλειας, εμείς θα έχουμε ήδη συμμετάσχει στη διαδικασία διαμόρφωσης της πολιτικής αυτής. Αυτό θα συζητηθεί συγκεκριμένα στη Συντακτική Συνέλευση, αλλά δεν θα επηρεάσει τις σχέσεις μας με τις ΗΠΑ.

Σας ευχαριστούμε.